

S. TEREHOV

ILJITS RAUTATIELÄISTEN EDUSTAJAKOKOUKSISSA

Näin Iljitšiä ensi kerran rautatieläisten Ylimääräisessä Yleisvenäläisessä edustajakokouksessa. Tähän edustajakokoukseen suoritettujen vaalien aikana työskentelin seppänä Kurskin radan Moskovan vaunuvarikolla.

Edustajakokous pidettiin Pietarissa. Se avattiin joulukuun 12 (25) päivänä 1917 Kulkulaitosinsinöörien ja -tekniikkojen korkeakoulussa Sadovajakadun varrella. Edustajakokous ilmaisi epäluottamuksen Vikželille¹ ja hyväksyi päätöslauselman hetken tilanteesta, jossa ilmaisi täydellisen luottamuksensa Neuvostohallitukselle.

Toisen kokouspäivän aamuna esitettiin edustajain selostuksia eri paikkakunnilta. Noin kello 2—3 päivällä sain minäkin puheenvuoron. Innostuin puhumaan enkä huomannut mitä tapahtui ympärilläni. Yhtäkkiä joku pani eteeni pienen valkoisen nelikulmaisen paperin. Otin sen konemaisesti käteeni, ja päätettyäni lauseen katsahdin siihen. Se oli käyntikortti: „Mark Timofejevitš Jelizarov” (hän toimi edustajakokouksemme puheenjohtajana). Ihmetellen tarkastelin kortin toista puolta. Sinne oli kiireesti kirjoitettu lyijykynällä kolme sanaa:

— Lopeta, Lenin odottaa.

Käännyin nopeasti ja kohtasin Iljitšin katseen. Hän sanoi hymyillen:

— Jatkakaa, jatkakaa!

Mutta jatkamisesta ei voinut olla puhettakaan! Katsoin silmät suurina Leniniin enkä päässyt tointumaan mielenliikutuksesta.

¹ Rautatieliiton Yleisvenäläinen toimeenpaneva komitea, johon olivat pesiytyneet menševikit ja eserrät. Tämä liitto oli ottanut vastavallankumouksellisen kannan.— *Toim.*

Hämälläni en osannut vastata Iljitšille, poistuin kömpelösti puhujakorokkeelta ja istuin sille paikalle puhemiehistön pöydän sivulle, missä Lenin odotti puheeni loppua.

Vladimir Iljitš oli tullut hiljaa kenenkään huomaamatta, kiertänyt puhemiehistön takaa ja istunut vaatimattomasti pöydän luo puhujakorokkeen taa, näkymättömiin salin yleisöltä. Hiljaisuuden jälkeen, joka syntyi kun minä luin kirjelappua, seurasivat myrskyisät kättentaputukset ja tervehdyshuudahdukset heti kun edustajat näkivät Leninin.

— Sallikaa tervehtiä edustajakokousta Kansankomissaarien Neuvoston nimessä,— aloitti hän,— ja toivoa, että rautatieläisten järjestö tulee kulkemaan Venäjän työläisten ja talonpoikien valtavan enemmistön mukaisesti...

Iljitš sanoi, että Lokakuun vallankumousta vastaan ovat nousseet virkailijain huippukerrostien ja porvariston kaikki voimat.

— Te tiedätte,— jatkoi Lenin,— miten raskas on maallemme rautateiden rappiotila, jota vielä pahentaa virkamiehistön huippukerroksen sabotaaši. Te tiedätte, että rautateiden rappiotila tekee mahdottomaksi oikean tavaravaihdon kaupunkien ja maaseudun välillä, mikä on aivan välttämätöntä elintarviketilanteen säännöstelemiseksi. Rautatieliikenteen säännöstelemisessä me tarvitsemme teidän apuanne, toverit.

Puhuessaan Iljitš heilutti voimakkaasti kättään, aika ajoin perääntyi muutaman askeleen taaksepäin puhemiehistön pöydän luo ja palasi taas puhujakorokkeelle. Nojautuen sen reunaan hän nousi varpaisilleen hiljalleen huojuen; antaakseen sanoilensa enemmän pontta hän toisinaan löi kämmenellään puhujakorokkeeseen.

Lenin sanoi olevansa varma, että edustajakokous luo sellaisen järjestön, joka auttaa Neuvostovaltaa taistelussa rauhan puolesta, maan puolesta, ja esitti puheensa lopussa tervehdyksen ja toivotti tuloksellista työtä.

Edustajakokouksen neljännen tai viidennen päivän illalla edustajain asuntolaan tuli eräs Kulkulaitosten kansankomissariaatin kollegion jäsen. Hän pyysi kokousedustajia suositteluun luotettavia henkilöitä, jotka voitaisiin lähettää komenukselle Siperiaan. Sinne oli kasaantunut paljon viljaa ja muita elintarvikkeita, joita Vikželin kannattajat eivät antaneet lähettää keskukseen. Mainitsin nimeltä kaksi henkilöä, ja minua kehoitettiin kutsumaan heidät sähköellä heti Moskovasta Pietariin.

Silloisen tilanteen luonnehtimiseksi mainittakoon seuraava tosiasia. Kun menin kansankomissariaattiin tapasin siellä vain vahtimestarin. Virkailijat sabotoivat. Vaivoin löydettiin

V. I. Lenin työhuoneessa Kremlissä.
Valokuva, 1918.

V. I. Lenin puhumassa K. Marxin ja F. Engelsin
väliaikaisen muistomerkin avajaisissa Vallankumous-aukiolla.
Valokuva, marraskuun 7 pnä 1918.

sähköttäjä. Pietariin kutsutut toverit lähetettiin Siperiaan, missä he suoriutuivat menestyksellisesti tehtävästään.

Kansankomissariaatin työ alkoi vähitellen järjestyä. Edustajakokouksen puhemiehistöön tuli paljon anomuksia monilta virkailijoilta, jotka halusivat palata työhön. Edustajakokous asetti erikoisen valiokunnan hoitamaan kysymystä sellaisten henkilöiden ottamisesta takaisin työhön.

Hyväksytyään säännöt ja valittuaan hallinnon edustajakokous päättyi joulukuun 19 päivänä 1917 (tammikuun 1 päivänä 1918). Samana päivänä avattiin rautateiden virkailijain ja työläisten II Yleisvenäläinen edustajakokous, jonka oli kutsunut koolle Vikžel. Meidän ylimääräisestä edustajakokouksestamme sinne lähetettiin 78 edustajaa (heidän joukossaan olin minäkin).

II Yleisvenäläisessä edustajakokouksessa tapahtui hajaannus. Vasemmistolainen osa poistui bolševikkien johdolla kokouksesta ja muodosti Rautatieläisten Ylimääräisen Yleisvenäläisen edustajakokouksen, joka avattiin tammikuun 5 (18) päivänä 1918.

Edustajain pyynnöstä Lenin teki kokouksessa tammikuun 13 (26) päivänä selostuksen Kansankomissaarien Neuvoston toiminnasta. Mainiten rautatieläisten II Yleisessä edustajakokouksessa tapahtuneesta hajaannuksesta ja vaikeuksista, joita meillä oli taistelussa rautatieläisten huippukerrostojen järjestöjä vastaan, Lenin sanoi:

— Te rautatieläiset olette omasta kokemuksestanne vakuutuneet, että työtätekevän rautatieläisproletariaatin joukot ovat kantaneet hartioillaan rautatieliikenteen järjestämisen vaikeudet.

Näin jälleen Leninin — tarmokkaana, vilkkaana, valtaamassa kaikkien mielet puheensa tiukalla johdonmukaisuudella. Hän käveli puhemiehistön korokkeen reunalla pöydän luota sivuseinän viereen ja sieltä takaisin. Sadat silmäparit katsoivat häneen hellittämättä. Aika ajoin Iljitš otti nenäliinan, pyyhki sillä kätään ja painoi liinan korkealle mykeväälle otsalleen.

Hän sanoi, että työtätekevien joukkojen yhdistyminen on tärkeintä, että joukot pystyvät luomaan oman toverillisen kurinsa käyttääkseen kaikkia tekniikan ja kulttuurin saavutuksia rautatieliikenteen ja kaupunkien ja maaseudun tuotteiden vaihdon järjestämiseksi oikein, pannakseen tieteen ja tekniikan tiedot palvelemaan koko rautatietalouden parantamista eikä muutamien kapitalistien rikastumista.

Leninin selostuksen aikana puhemiehistö sai paljon kysymyslappuja, jotka annettiin Iljitšille heti kun hän lopetti puheensa. Hän otti kirjelaput, palasi heti puhujakorokkeelle ja asetti ne eteensä.

Kumartuen hiukan puhujakorokkeen ylle hän tarkasteli lappuja ja sanoi:

— Toverit, nämä kirjelaput, jotka ovat edessäni, jakautuvat kahteen ryhmään...

Ja sanoen: — Vastaan näihin kahteen kysymysryhmään,— hän suoristautui ja piti vielä yhden liikuttavan ja innoittavan puheen, jonka lopussa sanoi, että sosialistinen vallankumous on alkanut ja nyt riippuu kaikki työtätekevien joukkojen itsekurista.

